

U s n e s e n í

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Anny Hradilové a soudkyň JUDr. Karly Trávníčkové a JUDr. Táni Šimečkové v insolvenční věci dlužníka **Petra Růžičky**, narozeného 23.10.1972, bytem Moravský Krumlov, Klášterní 125, PSČ 672 01, zastoupeného JUDr. Kamilem Mattesem, advokátem, se sídlem Moravský Krumlov, Smetanova 167, PSČ 672 01, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. KSBR 31 INS 755/2013, o zrušení konkursu a úhradě schválené odměny insolvenční správkyň, k odvolání insolvenční správkyň dlužníka **Mgr. Moniky Urbanové**, se sídlem Jihlava, Tř. Legionářů 2813/10, PSČ 586 01, ze dne 5.12.2016 proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28.11.2016, č.j. KSBR 31 INS 755/2013 - B - 46,

t a k t o:

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28.11.2016, č.j. KSBR 31 INS 755/2013 - B - 46 se v bodu II. výroku **m ě n í** tak, že zbývající část odměny insolvenční správkyň Mgr. Moniky Urbanové, schválené usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 25.10.2016, č.j. KSBR 31 INS 755/2013 - B - 45, bude uhrazena z výtěžku zpeněžení majetkové podstaty v částce 15.548 Kč, v rozsahu 5.000 Kč bude uhrazena ze složené zálohy na náklady insolvenčního řízení, a ve výši 22.784,50 Kč (včetně DPH) bude uhrazena z prostředků státu, tj. z rozpočtových prostředků Krajského soudu v Brně.

O d ů v o d n ě n í :

Shora označeným usnesením Krajský soud v Brně s poukazem na citovaná ustanovení § 308 odst. 1 písm. d), § 305 odst. 1, odst. 2, § 38 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon - dále jen „IZ“), zrušil konkurs na majetek dlužníka Petra Růžičky z důvodu, že pro uspokojení věřitelů je majetek dlužníka zcela nepostačující (výrok I.), rozhodl, že zbývající část určené odměny insolvenční správky Mgr. Moniky Urbanové podle usnesení ze dne 25.10.2016, č.j. KSBR 31 INS 755/2013-B-45, bude uhrazena v částce 15.548 Kč z výtěžku zpeněžení majetkové podstaty, v částce 5.000 Kč ze zálohy na náklady insolvenčního řízení složené dlužníkem, v částce 13.702 Kč z prostředků státu (t.j. z rozpočtových prostředků podepsaného soudu) a částka zbývající náhrady DPH ve výši 9.082,50 Kč zůstane neuspokojena (výrok II.) a uložil insolvenční správky ve stanovené lhůtě oznámit soudu splnění povinností nutných ke zproštění její funkce a předložit soudu vyúčtování skutečných výdajů, které jí vznikly v souvislosti se zrušením konkursu (výrok II.).

V odůvodnění uvedl, že z konečné zprávy správky ze dne 26.6.2016, doplněné 26.9.2016 vyplynulo, že příjmová stránka majetkové podstaty byla až na částku 5.000 Kč na záloze na náklady insolvenčního řízení (deponované u soudu) a částku 15.548 Kč z výtěžku zpeněžení, vyčerpaná výdajovou stránkou - plněním pohledávek za majetkovou podstatou, pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou a plněním věřitelům v rámci schváleného oddlužení. Výtěžek zpeněžení majetkové podstaty dlužníka byl však natolik nízký, že neumožňuje ani plné uspokojení pohledávek za majetkovou podstatou, a to doplatku odměny insolvenční správky s náhradou DPH. Usnesením ze dne 25.10.2016, č.j. KSBR 31 INS 755/2013-B-45 soud schválil jako věcně správnou konečnou zprávu a vyúčtování insolvenční správky (dále jen „správky“), přičemž toto usnesení nabylo právní moci dne 26.10.2016 a 11.11.2016. Z majetkové podstaty dlužníka bylo možno uspokojit plně hotové výdaje správky včetně náhrady DPH, k úhradě zbývá část její odměny (po odečtu již uhrazené částky odměny a náhrady DPH dlužníkem v rámci schváleného oddlužení), ve výši 13.702 Kč s náhradou DPH ve výši 9.082,50 Kč. Odměna bude co do částky 15.548 Kč uhrazena z výtěžku zpeněžení majetkové podstaty, co do částky 5.000 Kč ze zálohy na náklady insolvenčního řízení, co do částky 13.702 Kč z prostředků státu a zbývající částka náhrady DPH ve výši 9.082,50 Kč zůstane neuspokojena, neboť limit ve smyslu ustanovení § 38 odst. 2 IZ se týká „jen náhrady odměny“ insolvenčního správce a nezahrnuje daň z přidané hodnoty. V tomto směru soud prvního stupně odkázal na usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 19.1.2016, sp. zn. 3 VSPH 381/2015 (s tím, že „uvedená právní věta byla schválena a navržena k publikaci“) a přihlédl i k tomu, že dlužník část náhrady DPH uhradil insolvenční správky v rámci schváleného oddlužení.

Proti tomuto usnesení, výslovně proti jeho bodu II. výroku, podala správkyň včasné odvolání. Namítala, že nesouhlasí s tím, aby částka zbývající náhrady DPH ve výši 9.082,50 Kč zůstala neuspokojena, neboť má za to, že v této části spočívá napadené rozhodnutí na nesprávném právním posouzení. Zdůraznila, že usnesením soudu prvního stupně ze dne 25.10.2016, č.j. KSBR 31 INS 755/2013-B-45 jí byla přiznána odměna ve výši 50.000 Kč s náhradou DPH ve výši 10.500 Kč a schváleny hotové výdaje ve výši 3.150 Kč s náhradou DPH ve výši 661,50 Kč; toto usnesení nabylo právní moci „26.10.2016“. Především nesouhlasí s tím, jakým způsobem soud prvního stupně aplikoval ustanovení § 38 odst. 2 IZ, odkazujíc na závěry Vrchního soudu v Praze, vyložené v jeho usnesení ze dne 19.1.2016, č.j. 3 VSPH 381/2015-B-17, a tedy nesouhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že limit ve smyslu tohoto ustanovení se týká jen náhrady odměny správce a že nezahrnuje DPH, a proto není možné redukovat z prostředků státu již pravomocně přiznanou daň z přidané hodnoty jako součást odměny a náhrady hotových výdajů správce v širším slova smyslu. Má za to, že stát nebude nikterak ochuzen, neboť odvolatelka musí přiznanou a vyplacenou částku na DPH odvést podle zvláštního předpisu a v tomto případě DPH z přiznané odměny a výdajů již odvedla. Výklad zaujatý soudem prvního stupně je proto diskriminační a vede k tomu, že je činěn „nedůvodný rozdíl“ mezi správcem, který je plátcem DPH a správcem, který plátcem této daně není. Kromě toho je odvolatelka názoru, že soud prvního stupně závěry Vrchního soudu v Praze v označeném rozhodnutí nesprávně pochopil, neboť na základě tohoto rozhodnutí dospěla odvolatelka k opačnému závěru, než soud prvního stupně. Navrhla, aby odvolací soud v napadeném výroku II., usnesení soudu prvního stupně změnil tak, že „částka zbývající náhrady DPH ve výši 9.082,50 Kč bude rovněž uhrazena z prostředků státu, tj. z rozpočtových prostředků soudu prvního stupně“.

Podle ustanovení § 7 IZ ve znění pozdějších změn a doplnění platí, že nestanoví-li tento zákon jinak nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.

Odvolací soud po zjištění, že odvolání bylo podáno včas a osobou oprávněnou, přezkoumal usnesení soudu prvního stupně v odvoláním dotčené části, v této části přezkoumal i řízení, které předcházelo jeho vydání (§ 206, § 212, § 212a odst. 1, odst. 5 o.s.ř.), aniž ve věci nařizoval jednání (§ 94 odst. 2, písm. c/ IZ), a poté dospěl k závěru, že odvolání je opodstatněné.

Ze spisu soudu prvního stupně se podává, že:

- předmětné insolvenční řízení bylo zahájeno 14.1.2013 insolvenčním návrhem dlužníka (doručeným soudu 11.1.2013), který spojil s návrhem na povolení oddlužení. Na základě usnesení ze dne 15.4.2013 (č.d. A-4) dlužník zaplatil zálohu

na náklady insolvenčního řízení ve výši 5.000 Kč (č.d. A-10). Usnesením ze dne 16.5.2013 (č.d. A-13) byl zjištěn úpadek dlužníka, bylo povoleno jeho oddlužení a odvolatelka byla ustanovena správkyňi a usnesením ze dne 2.1.2014 (č.d. B-5) soud prvního stupně schválil oddlužení dlužníka formou splátkového kalendáře, který měl dlužník plnit od února 2014 do ledna 2019. Usnesením ze dne 11.11.2015 (č.d. B-15), ve znění opravného usnesení ze dne 12.11.2015 (č.d. B-16), soud prvního stupně zrušil schválené oddlužení dlužníka, prohlásil na jeho majetek konkurs; k odvolání dlužníka bylo toto usnesení potvrzeno rozhodnutím Vrchního soudu v Olomouci ze dne 24.2.2016 (č.d. B-36);

- z jednotlivých správ správkyňe o plnění splátkového kalendáře dlužníkem (č.d. B-7, B-8, B-11, B-26), mj. vyplývá, že správkyňe se stala plátcem DPH od 1.12.2014 a že za dobu od schválení oddlužení do října 2015 dlužník správkyňi uhradil na zálohách na její odměnu celkovou částku 17.482,50 Kč (tj. včetně DPH od doby, kdy byla správkyňe jejím plátcem) a na její hotové výdaje zálohu ve výši 3.496,50 Kč (tj. včetně DPH); celkem se jedná o částku 20.979 Kč;

- dle konečné zprávy správkyňe ze dne 26.6.2016 (č.d. B-39), doplněné 27.9.2016 (č.d. B-43), byla z příjmů dlužníka, za období od schválení oddlužení do prohlášení konkursu, uhrazena k rozdělení celková částka 104.402 Kč, dále po zrušení oddlužení správkyňe obdržela z příjmů dlužníka další celkovou částku 15.548 Kč (tj. celkem 119.950 Kč), z částky 104.402 Kč v průběhu splátkového kalendáře uhradila za dlužníka dlužné výživné a běžné výživné ve výši celkem 49.000 Kč, nezajištěným věřitelům vyplatila celkovou částku 34.423 Kč a na její odměně a hotových výdajích bylo dlužníkem uhrazeno celkem 20.979 Kč včetně DPH. Správkyňe současně vyúčtovala svou odměnu ve výši 45.000 Kč + k tomu DPH 21 % ve výši 9.450 Kč, celkem 54.450, s tím, že po úhradě 20.979 (vč. DPH) jí zbývá uhradit část odměny a výdajů ve výši 33.471 Kč, po odpočtu částky 15.548 Kč, kterou má v majetkové podstatě, zbývá uhradit na její odměně a výdajích 17.923 Kč, kterou bude nutno dle správkyňe hradit z prostředků státu;

- usnesením ze dne 25.10.2016, č.j. KSBR 31 INS 755/2013-B-45 soud prvního stupně v bodu I. výroku schválil konečnou zprávu správkyňe s tím, že příjmy majetkové podstaty činily celkovou částku 124.950 (pozn. tj. 104.402 Kč + 15.548 + záloha zaplacená dlužníkem v výši 5.000 Kč), výdaje 104.402 Kč (pozn. tj. výživné ve výši 49.000 Kč, věřitelům 34.423 Kč a správkyňi vyplacené zálohy na odměně a hotových výdajů včetně DPH ve výši 20.979 Kč), a v bodu II. výroku určil celkovou odměnu správkyňe ve výši 50.000 Kč s náhradou DPH ve výši 10.500 Kč (pozn. dle § 1 odst. 5 vyhlášky č. 313/2007 Sb. ve znění změn a doplnění odměnu 45.000 Kč a dále za přezkum 5 přihlášek pohledávek dle § 2a citované vyhlášky další odměnu 5.000 Kč, celkem 50.000 Kč + DPH 10.500 Kč) a schválil její hotové výdaje ve výši 3.150 Kč s náhradou DPH ve výši 661,50 Kč; toto usnesení nabylo právní moci v bodu I. dne 26.10.2016 a v bodu II. dne 11.11.2016.

Na to dne 28.11.2016 (č.d. B-46) vydal soud prvního stupně nyní odvoláním napadené usnesení, které bylo zveřejněno dne 29.11.2016.

Na základě shora uvedených zjištění lze pro další posouzení v dané věci po stránce skutkové uzavřít, že pravomocným usnesením ze dne 25.10.2016 (jehož správnost odvolacímu soudu proto nepřísluší přezkoumávat) byla správce soudem prvního stupně určena odměna ve výši **50.000 Kč** a k tomu DPH 10.500 Kč (celkem odměna 60.500 Kč vč. DPH), **výdaje 3.150** a k tomu DPH 661,50 Kč (celkem výdaje 3.811,50 Kč DPH). Dále je třeba vyjít z toho, že napadeným usnesením v bodu II. výroku soud prvního stupně rozhodl o způsobu úhrady „zbývající části odměny správce“, nikoliv již o hotových výdajích. K tomu je třeba dodat, že jestliže ze soudem schválené odměny správce ve výši celkem 60.500 Kč (vč. DPH), dlužník zálohami uhradil 17.482,50 Kč, a ze schválených hotových výdajů 3.811,50 Kč, dlužník dosud uhradil 3.496,50 Kč (viz zjištění shora), pak ze schválené odměny správce zbývalo uhradit 43.017,50 Kč a ze schválených výdajů zbývalo uhradit 315 Kč. K úhradě těchto částek v celkové výši 43.332,50 Kč (tj. včetně DPH), nutno využít zbývající částku 15.548 (uhrazenou dlužníkem po zrušení oddlužení) a dále deponovanou zálohu zaplacenou dlužníkem ve výši 5.000 Kč, celkem 20.548 Kč. Po odpočtu této částky ze zbývajícího nároku správce, zůstává neuhrazeno celkem 22.784,50 Kč (43.332,50 - 20.548 = 22.784,50). Jelikož dle obsahu napadeného rozhodnutí (ve výroku II. a částečně i na základě argumentace v odůvodnění), se soud prvního stupně zabýval pouze způsobem úhrady zbývající části dosud neuhrazené odměny, nutno uzavřít, že soud prvního stupně vycházel z toho, že zbývající hotové výdaje ve výši 315 Kč, byly již uhrazeny (z částky 20.548 Kč) a že neuhrazena zůstala schválená odměna správce v částce 22.784,50 Kč (včetně DPH), tj. dle soudu prvního stupně zbytek odměny 13.702 Kč a zbytek DPH 9.082,50 Kč. Odvolací soud toliko poznamenává, že i když je celková zbývající částka ve výši 22.784,50 Kč správná, i při vší snaze se nepodařilo odvolacímu soudu zjistit, jak k těmto dvěma jednotlivým částkám soud prvního stupně dospěl (když snížení základu 22.784,50 Kč o 21% činí 4.784,74 Kč, tj. 22.784,50 - 4.784,74 = 17.999,76). Nicméně, toto zjištění nebylo pro odvolací soud podstatné, neboť s výkladem ustanovení § 38 odst. 1, odst. 2 IZ, jak jej učinil soud prvního stupně, odvolací soud nesouhlasí, a to z dále uvedených důvodů.

Podle ustanovení § 38 IZ (v nyní platném znění) platí, že insolvenční správce má právo na odměnu a náhradu hotových výdajů. V případě konkursu se výše odměny určí z počtu přezkoumaných přihlášek pohledávek a z výtěžku zpeněžení určeného k rozdělení mezi věřitele. Je-li insolvenční správce plátcem daně z přidané hodnoty, náleží mu **k odměně a k náhradě hotových výdajů** částka odpovídající této dani, kterou je insolvenční správce **povinen z odměny a z náhrady hotových výdajů odvést** podle zvláštního právního předpisu (odst. 1). **Odměna a náhrada hotových výdajů insolvenčního správce se uspokojují z majetkové podstaty, a pokud k tomu nestačí, ze zálohy na náklady insolvenčního řízení; není-li jejich uspokojení z těchto zdrojů možné, hradí je stát, nejvýše však 50.000 Kč na odměně insolvenčního správce a 50.000 Kč na náhradě hotových výdajů insolvenčního správce (odst. 2).**

Odvolací soud proti soudu prvního stupně dospěl k závěru, že limit v tomto ustanovení uvedený (v odstavci 2), se vztahuje toliko na „přiznanou“ (čistou) odměnu a výdaje, a tudíž DPH nezahrnuje. Nelze rovněž přehlédnout, že pokud je správce plátcem DPH, pak DPH přiznané k jeho odměně (v daném případě ve výši 10.500 Kč) musí odvést státu. Jinými slovy správkyně DPH, které ji bude uhrazeno z rozpočtových prostředků soudu prvního stupně, je státu opět vrátí. Tento závěr odvolacího soudu je v souladu se závěrem, ke kterému dospěl i Vrchní soud v Praze v jeho usnesení ze dne 19.1.2016, č.j. 3 VSPH 381/2015-B-17 (KSHK 41 INS 7259/2014), a který si soud prvního stupně nesprávně vyložil.

Ze všech shora uvedených důvodů odvolací soud usnesení soudu prvního stupně v napadené části v bodu II. výroku podle § 220 odst. 1 o.s.ř. změnil tak, je to uvedeno ve výroku tohoto usnesení odvolacího soudu, tedy, že celá zbývající dosud neuhrazená částka odměny ve výši 22.784,50 Kč (tedy včetně DPH ve výši 4.784,74 Kč) bude uhrazena z prostředků státu, tj. z rozpočtových prostředků Krajského soudu v Brně.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Krajského soudu v Brně, pokud napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 237, § 239, § 240 odst. 1 o.s.ř.).

Toto usnesení se považuje za doručené okamžikem zveřejnění v insolvenčním rejstříku; dlužníku, insolvenční správkyni se však doručuje i zvláštním způsobem, přičemž lhůta k podání dovolání začíná běžet ode dne zvláštního doručení usnesení (§ 71, § 74 odst. 1, § 75 odst. 2 IZ).

V Olomouci dne 7. dubna 2017

Za správnost vyhotovení:
Jitka Jahodová

JUDr. Anna Hradilová, v.r.
předsedkyně senátu